

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

18. prosince 2014*

„Řízení o předběžné otázce — Prostor svobody, bezpečnosti a práva — Spolupráce v občanských věcech — Nařízení č. 4/2009 — Článek 3 — Příslušnost pro vydání rozhodnutí o žalobě ve věci výživného podané vůči osobě s bydlištěm v jiném členském státě — Vnitrostátní právní úprava zavádějící koncentraci příslušností“

Ve spojených věcech C-400/13 a C-408/13,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podané rozhodnutími Amtsgericht Düsseldorf a Amtsgericht Karlsruhe (Německo) ze dne 9. července a 17. června 2013, došlými Soudnímu dvoru dne 16. a 18. července 2013, v řízeních

Sophia Marie Nicole Sanders, zastoupená Marianne Sanders,

proti

Davidu Verhaegenovi (C-400/13),

a

Barbara Huber

proti

Manfredu Huberovi (C-408/13),

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení M. Ilešič, předseda senátu, A. Ó Caoimh, C. Toader (zpravodajka), E. Jarašiūnas a C. G. Fernlund, soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za německou vládu T. Henzem a J. Kemper, jako zmocněnci,

— za Evropskou komis B. Eggers a A.-M. Rouchaud-Joëtem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 4. září 2014,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu čl. 3 písm. a) a b) nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností (Úř. věst. 2009, L 7, s. 1).
- 2 Tyto žádosti byly podány v rámci dvou sporů, a to jednak mezi S. M. N. Sanders, nezletilým dítětem zastoupeným svou matkou, M. Sanders, a D. Verhaegenem, jeho otcem, a jednak mezi B. Huber a jejím manželem, M. Huberem, od něhož je odloučena, ve věci pohledávek výživného.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 4, 9, 11, 15, 23, 44 a 45 odůvodnění nařízení č. 4/2009 znějí následovně:

„(4) Evropská rada na zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 vyzvala Radu a Komisi k vytvoření zvláštních společných procesních pravidel pro zjednodušené a urychlené řešení přeshraničních sporů, týkajících se mimo jiné pohledávek výživného. Vyzvala rovněž ke zrušení prostřednických opatření dosud nutných k tomu, aby mohlo být rozhodnutí vydané v jiném členském státě, zejména rozhodnutí týkající se pohledávek výživného, uznáno a vykonáno v dožádaném členském státě.

[...]

(9) Oprávněný z výživného by měl mít možnost snadno dosáhnout v jednom členském státě rozhodnutí, které bude automaticky vykonatelné v jiném členském státě bez dalších formalit.

[...]

(11) Působnost tohoto nařízení by měla zahrnout všechny druhy vyživovacích povinností vyplývajících z rodinných vztahů, rodičovství, manželství či švagrovství, aby tak bylo možno zajistit rovné zacházení se všemi oprávněnými z výživného. Pro účely tohoto nařízení by měl být pojem ‚vyživovací povinností‘ vykládán samostatně.

[...]

(15) Aby bylo možno chránit zájmy oprávněných z výživného a umožnit řádný výkon spravedlnosti v rámci Evropské unie, měla by být upravena pravidla o příslušnosti, která vyplývají z nařízení [Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42)]. Okolnost, že odpůrce má místo obvyklého pobytu ve třetím státě, by již neměla vylučovat uplatňování pravidel Společenství o soudní příslušnosti a napříště by již neměla být dána možnost odkázat na pravidla o soudní příslušnosti v rámci vnitrostátního práva. Toto nařízení by tudíž mělo stanovit, ve kterých případech může soud členského státu uplatnit svou podpůrnou příslušnost.

[...]

(23) Aby se omezily náklady spojené s řízením podle tohoto nařízení, bylo by užitečné co nejvíce využívat moderních komunikačních technologií, zejména při slyšení stran.

[...]

(44) Toto nařízení by mělo změnit nařízení [...] č. 44/2001 nahrazením příslušných ustanovení uvedeného nařízení týkajících se vyživovacích povinností. S výhradou přechodných ustanovení tohoto nařízení by měly členské státy ode dne použitelnosti tohoto nařízení používat v oblasti vyživovacích povinností ustanovení tohoto nařízení týkající se příslušnosti, uznávání, vykonatelnosti a výkonu rozhodnutí a o soudní pomoci namísto ustanovení nařízení [...] č. 44/02001.

(45) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž vytvoření řady nástrojů umožňujících zajistit účinné vymáhání pohledávek výživného v přeshraničních situacích, a v důsledku toho usnadnění volného pohybu osob uvnitř Evropské unie, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu rozsahu a účinků tohoto nařízení lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku [5 SEU]. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.“

4 Článek 1 odst. 1 nařízení č. 4/2009 uvádí:

„Toto nařízení se použije na vyživovací povinnosti vyplývající z rodinných vztahů, rodičovství, manželství nebo švagrovství.“

5 Článek 3 uvedeného nařízení stanoví:

„K rozhodování ve věcech vyživovacích povinností je v členských státech příslušný:

- a) soud místa, v němž má odpůrce místo obvyklého pobytu, nebo
- b) soud místa, v němž má oprávněný místo obvyklého pobytu, [...].“

6 Články 4 a 5 uvedeného nařízení se týkají volby soudu a příslušnosti založené na účasti odpůrce.

7 Článek 5 nařízení č. 44/2001 stanoví:

„Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována,

[...]

2. ve věcech týkajících se výživného u soudu místa, kde má oprávněná osoba k výživě bydliště nebo místo obvyklého pobytu, nebo je-li věc týkající se výživného věcí vedlejší v řízení týkajícím se osobního stavu, u soudu, který je k tomuto řízení příslušný podle práva státu místa řízení, pokud tato příslušnost není založena pouze státní příslušností některé ze stran;

[...]“

Německé právo

- 8 Ustanovení § 28 zákona o vymáhání pohledávek výživného ve styku s cizími státy (Auslandsunterhaltsgesetz) ze dne 23. května 2011 (BGBl. 2011 I, s. 898, dále jen „AUG“), nadepsané „Konzentrace příslušnosti; regulační pravomoc“, stanoví:

„1) Nemá-li účastník řízení místo obvyklého pobytu v tuzemsku, rozhoduje o návrzích ve věcech výživného v případech upravených v čl. 3 písm. a) a b) nařízení [...] č. 4/2009 výlučně Amtsgericht [okresní soud] příslušný podle sídla Oberlandesgericht [vyšší zemský soud], v jehož obvodě má povinný nebo oprávněný obvyklý pobyt.

V obvodě Kammergericht (Berlín) je příslušný Amtsgericht Pankow-Weißensee.

2) Zemské vlády jsou oprávněny přenést tuto příslušnost prostřednictvím nařízení na jiný Amtsgericht v obvodě daného Oberlandesgericht nebo, je-li v dané spolkové zemi několik Oberlandesgericht, na jeden Amtsgericht pro obvody všech Oberlandesgericht nebo několika z nich. Zemské vlády mohou prostřednictvím nařízení delegovat jejich pravomoc v této oblasti na Landesjustizverwaltung [justiční orgány].“

Spory v původních řízeních a předběžné otázky

Věc C-400/13

- 9 Žalobkyně v původním řízení, která má obvyklé bydliště v Mettmannu (Německo), požadovala prostřednictvím žaloby podané dne 29. května 2013 k okresnímu soudu místa svého pobytu, tedy Amtsgericht Mettmann, po svém otci, D. Verhaegenovi pobývajícím v Belgii, výživné. Po vyslechnutí obou účastníků postoupil tento soud na základě § 28 odst. 1 AUG věc Amtsgericht Düsseldorf.
- 10 Amtsgericht Düsseldorf má za to, že podle čl. 3 písm. b) nařízení č. 4/2009 není k řešení sporu příslušný. Podle tohoto soudu je příslušným soudem soud členského státu v místě, ve kterém má žalobce obvyklé bydliště, v daném případě tedy Amtsgericht Mettmann.
- 11 Předkládající soud má pochybnosti zejména o pravidle „koncentrace příslušnosti“ stanoveném v § 28 AUG v případě řízení týkajících se vyživovací povinnosti. Konkrétně, taková koncentrace příslušnosti by měla za účinek, že děti pobývající v tuzemsku budou zbaveni možnosti uplatňovat svá práva před soudem příslušným na základě místa svého obvyklého pobytu.
- 12 Za těchto podmínek se Amtsgericht Düsseldorf rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je § 28 odst. 1 AUG v rozporu s čl. 3 písm. a) a b) nařízení č. 4/2009?“

Věc C-408/13

- 13 B. Huber má bydliště v Kehlu (Německo) a na svém manželovi, bydlícím na Barbadosu, se domáhá platby výživného, které by dle svého názoru měla dostávat po jejich odloučení. Návrh podala k okresnímu soudu místa svého bydliště, tedy k Amtsgericht Kehl. Ten postoupil věc Amtsgericht Karlsruhe z důvodu, že příslušný je na základě § 28 odst. 1 AUG tento soud, jelikož místo obvyklého pobytu žalobkyně se nachází v obvodu Oberlandesgericht Karlsruhe (vyšší zemský soud v Karlsruhe).
- 14 Předkládající soud má rovněž pochyby o slučitelnosti § 28 odst. 1 AUG s čl. 3 písm. a) a b) nařízení č. 4/2009.

- 15 Podle uvedeného soudu nařízení č. 4/2009 na základě zásady přednosti unijního práva zcela nahrazuje vnitrostátní pravidla příslušnosti. Pokud by ovšem měl čl. 3 písm. a) et b) uvedeného nařízení skutečně upravovat mezinárodní i územní příslušnost, nemohly by v takovém případě členské státy přijímat pravidla příslušnosti, která by se odchylovala od pravidel zakotvených uvedeným nařízením.
- 16 Amtsgericht Karlsruhe má za to, že uvedené vnitrostátní ustanovení v rozporu s cílem nařízení č. 4/2009 nezanedbatelně komplikuje mezinárodní vymáhání pohledávek výživného, jelikož oprávnění z výživného musí uplatňovat svá práva u jiného soudu, než u soudu svého bydliště, což znamená ztrátu času. Takový soud navíc nemá nejlepší znalost o místní ekonomické situaci oprávněného, tak aby mohl určit jeho potřeby, jakož i o obecné hospodářské schopnosti povinného.
- 17 Předkládající soud kromě toho zmiňuje snahu stran v původním řízení o to, aby příslušným byl soud místa pobytu žalobkyně v původním řízení, tedy Amtsgericht Kehl, a to prostřednictvím volby soudu nebo prostřednictvím účasti odpůrce.
- 18 Za těchto podmínek se Amtsgericht Karlsruhe rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:
- „Je § 28 odst. 1 první věta AUG, která stanoví, že pokud účastník řízení nemá místo obvyklého pobytu v tuzemsku, rozhoduje o návrhu ve věcech vyživovacích povinností v případech stanovených v čl. 3 písm. a) a b) nařízení č. 4/2009 výlučně Amtsgericht příslušný podle sídla Oberlandesgericht, v jehož obvodu má povinný nebo oprávněný obvyklý pobyt, slučitelný s tímto posledně uvedeným ustanovením?“
- 19 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 25. července 2013 byly věci C-400/13 a C-408/13 spojeny pro účely písemné i ústní části řízení, jakož i pro účely rozsudku.

K předběžným otázkám

- 20 Vzhledem k okolnostem připomenutým v bodě 17 tohoto rozsudku Amtsgericht Karlsruhe zmiňuje případnou neslučitelnost německého zákona s články 4 a 5 nařízení č. 4/2009. Je však třeba uvést, jak tvrdí i Komise, že uvedený soud se Soudního dvora táže pouze na dosah článku 3 uvedeného nařízení.
- 21 Je třeba dodat, že z žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce jasně vyplývá, že spory v původních řízeních se týkají pouze případů, v nichž se oprávněný domáhá na povinném výživného před soudem místa obvyklého pobytu prvně uvedeného. V důsledku toho je třeba na otázky položené předkládajícími soudy odpovědět pouze s ohledem na čl. 3 písm. b) uvedeného nařízení.
- 22 Podstatou otázek předkládajících soudů je, zda má být čl. 3 písm. b) nařízení č. 4/2009 vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je dotčena ve věcech v původních řízeních, která zavádí koncentraci soudní příslušnosti v oblasti přeshraničních vyživovacích povinností u prvostupňového soudu příslušného podle sídla odvolacího soudu.
- 23 Úvodem je třeba upřesnit, jak uvedl generální advokát v bodě 33 svého stanoviska, že jelikož ustanoveními nařízení č. 4/2009 týkajícími se pravidel příslušnosti byla nahrazena ustanovení nařízení č. 44/2001, je judikatura Soudního dvora související s ustanoveními týkajícími se příslušnosti ve věcech vyživovacích povinností, která jsou uvedena v Úmluvě ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32, dále jen „Bruselská úmluva“), jakož i v nařízení č. 44/2001, které na Bruselskou úmluvu navazuje, i nadále relevantní pro účely analýzy odpovídajících ustanovení nařízení č. 4/2009.

- 24 Je třeba rovněž připomenout, že podle ustálené judikatury musí být ustanovení týkající se pravidel příslušnosti vykládána autonomně, s odkazem na cíle a systém daného nařízení, jakož i na obecné zásady vyvozené ze všech vnitrostátních právních řádů (obdobně viz rozsudky *Cartier parfums-lunettes* a *Axa Corporate Solutions assurances*, C-1/13, EU:C:2014:109, bod 32 a citovaná judikatura, jakož i *flyLAL-Lithuanian Airlines*, C-302/13, EU:C:2014:2319, bod 24 a citovaná judikatura).
- 25 V této souvislosti je třeba čl. 3 písm. b) nařízení č. 4/2009 vykládat ve světle jeho účelu, znění, jakož i systému, jehož je součástí.
- 26 V tomto ohledu zaprvé z bodu 45 odůvodnění nařízení č. 4/2009 plyne, že cílem uvedeného nařízení je vytvoření řady nástrojů umožňujících zajistit účinné vymáhání pohledávek výživného v přeshraničních situacích, a v důsledku toho usnadnění volného pohybu osob uvnitř Unie. Podle bodu 9 odůvodnění uvedeného nařízení by měl mít oprávněný z výživného možnost snadno dosáhnout v jednom členském státě rozhodnutí, které bude automaticky vykonatelné v jiném členském státě bez dalších formalit.
- 27 Zadruhé bod 15 odůvodnění uvedeného nařízení uvádí, že aby bylo možno chránit zájmy oprávněných z výživného a umožnit řádný výkon spravedlnosti v rámci Unie, měla by být upravena pravidla o příslušnosti, která vyplývají z nařízení č. 44/2001.
- 28 Co se týče pravidel příslušnosti v přeshraničních sporech týkajících se pohledávek výživného, Soudní dvůr měl již v souvislosti s čl. 5 bodem 2 Bruselské úmluvy příležitost upřesnit, že cílem výjimky týkající se pravidel příslušnosti ve věcech vyživovacích povinností je nabídnout oprávněnému z výživného, který je v takovém řízení považován za slabší stranu, zvláštní ochranu (v tom smyslu viz rozsudky *Farrell*, C-295/95, EU:C:1997:168, bod 19, a *Blijdenstein*, C-433/01, EU:C:2004:21, body 29 a 30). V tomto ohledu pravidla příslušnosti stanovená nařízením č. 4/2009 směřují, obdobně jako pravidla uvedená v čl. 5 bodu 2 Bruselské úmluvy, k zaručení blízkosti mezi oprávněným a příslušným soudem, jak ostatně uvedl i generální advokát v bodě 49 svého stanoviska.
- 29 Je třeba rovněž zdůraznit, že cíl řádného výkonu spravedlnosti musí být chápán nejen ve smyslu co možná nejlepší organizace soudnictví, ale také, jak uvedl generální advokát v bodě 69 svého stanoviska, s ohledem na zájem účastníků řízení, ať už se jedná o navrhovatele, nebo odpůrce, aby zejména měli usnadněný přístup ke spravedlnosti a aby byla pravidla příslušnosti předvídatelná.
- 30 Článek 3 písm. b) nařízení č. 4/2009 určuje kritérium umožňující označit soud příslušný k rozhodnutí o přeshraničních sporech o vyživovací povinnosti, tedy „místo, v němž má oprávněný místo obvyklého pobytu“. Toto ustanovení, určující mezinárodní i místní příslušnost, směřuje ke sjednocení pravidel o soudní příslušnosti (obdobně viz rozsudek *Color Drack*, C-386/05, EU:C:2007:262, bod 30).
- 31 Ve svých písemných vyjádřeních předložených Soudnímu dvoru německá vláda a Komise zdůrazňují, že čl. 3 písm. b) nařízení č. 4/2009 sice určuje mezinárodní a místní příslušnost soudů příslušných k rozhodování přeshraničních sporů týkajících se pohledávek výživného, pouze členským státům však přísluší, aby v rámci své organizace soudnictví určily soud konkrétně příslušný k rozhodnutí o takových sporech a definovaly obvod soudů místa obvyklého pobytu oprávněného ve smyslu čl. 3 písm. b) nařízení č. 4/2009.
- 32 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že pravidla pro určení příslušnosti byla sice pomocí určení společných hraničních určovatелů harmonizována, označení příslušného soudu je však i nadále v pravomoci členských států (v tomto smyslu viz rozsudky *Mulox IBC*, C-125/92, EU:C:1993:306, bod 25, jakož i *GIE Groupe Concorde* a další, C-440/97, EU:C:1999:456, bod 31), s výhradou toho, že tyto vnitrostátní právní předpisy neohrozí cíle nařízení č. 4/2009 nebo nezabaví uvedené nařízení jeho užitečného účinku (v tomto smyslu viz rozsudek *Zuid-Chemie*, C-189/08, EU:C:2009:475, bod 30, a obdobně rozsudek C., C-92/12 PPU, EU:C:2012:255 bod 79).

- 33 V projednávaném případě je třeba nejprve zkoumat, zda v řízeních o výživném má taková koncentrace příslušnosti, jako je dotčena ve věcech v původních řízeních, za následek, že osoby pobývající na vnitrostátním území ztrácejí zvýhodnění, které jim poskytuje nařízení č. 4/2009, tedy možnost vést řízení u soudu příslušného podle místa svého obvyklého pobytu.
- 34 Jak je upřesněno na straně 25 zprávy k Úmluvě ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1979, C 59, p. 1), vypracované P. Jenardem, v tomto ohledu „je soud místa bydliště oprávněného z výživného nejlépe schopen určit potřeby posledně uvedeného a jejich rozsah“.
- 35 Je třeba upřesnit, že provádění cílů připomenutých v bodech 28 a 29 tohoto rozsudku neznamena, že by členské státy musely zřizovat příslušné soudy v každém místě.
- 36 Naopak je třeba, aby mezi soudy určenými k rozhodování o sporech o výživné byl vždy příslušný soud, který zajistí zvláště úzkou vazbu s místem, v němž má oprávněný z výživného svůj obvyklý pobyt.
- 37 Komise v tomto ohledu zdůrazňuje, že nařízení č. 4/2009 omezuje volnost členských států při určování příslušného soudu, jelikož se musí jednat o místní příslušnost vázanou na místo obvyklého pobytu oprávněných. Určení příslušného soudu proto musí v rámci vlastní organizace soudnictví dotčeného členského státu vycházet z rozumné vazby mezi daným soudem a místem obvyklého pobytu oprávněného.
- 38 V projednávaném případě je soudem příslušným podle pravidla obsaženého v § 28 AUG Amtsgericht příslušný podle sídla místně příslušného Oberlandesgericht, k němuž by oprávněný případně musel podat opravný prostředek „Revision“.
- 39 Uvedené vnitrostátní ustanovení proto tím, že za soud místa, v němž má oprávněný místo obvyklého pobytu ve smyslu čl. 3 písm. b) nařízení č. 4/2009, určuje soud, jehož obvod se nemusí shodovat s obvodem soudu příslušného pro vnitrostátní spory s tímž předmětem, nepřispívá nutně k dosažení cíle blízkosti.
- 40 I když však blízkost příslušného soudu a oprávněného z výživného patří mezi cíle sledované čl. 3 písm. b) nařízení č. 4/2009, nepředstavuje, jak bylo připomenuto v bodech 26 až 29 tohoto rozsudku, jediný cíl uvedeného nařízení.
- 41 Zadruhé je tak třeba zkoumat, zda taková vnitrostátní právní úprava, jako je dotčena ve věcech v původních řízeních, může ohrozit cíl sledovaný nařízením č. 4/2009, kterým je co nejvíce usnadnit mezinárodní vymáhání pohledávek výživného, tím, že by vedla ke zkomplikování řízení, jelikož by na jeho účastníky kladla nikoliv nezanedbatelné větší časové nároky.
- 42 Německá vláda a Komise tvrdí, že taková koncentrace příslušnosti soudů ve věcech vyživovacích povinností, jako je dotčena ve věcech v původních řízeních, má pozitivní dopad na organizaci soudnictví, protože umožňuje přístup ke specializovaným soudům, tedy soudům, které v tomto typu sporů, které jsou dle nich často z věcného i právního hlediska velmi složité, disponují větší odborností.
- 43 V tomto ohledu je třeba uvést, že rozdílné místní obvody soudů příslušných ve věcech vyživovacích povinností sice předpokládají, že v případě přeshraniční povahy sporu může být v některých případech oprávněný z výživného nucen překonávat větší vzdálenosti, takový předpoklad však nemusí nutně platit vždy. Předložení věci soudu totiž s sebou nese systematické přesuny účastníků každé fáze řízení. Je tedy třeba, jak upřesňuje i bod 23 odůvodnění nařízení č. 4/2009, aby se v rámci omezení nákladů spojených s řízením podle tohoto nařízení především co nejvíce využívaly moderní komunikační technologie, zejména při slyšení stran sporu, jelikož tyto procesní prostředky mohou odstranit nutnost jejich přesunů.

- 44 A dále může takové pravidlo příslušnosti, jako je dotčeno ve věcech v původních řízeních, současně splňovat požadavky připomenuté v bodech 26 až 29 tohoto rozsudku, a sice vytvoření nástrojů umožňujících zajistit účinné vymáhání pohledávek výživného v přeshraničních situacích, ochranu zájmů oprávněných z výživného a podporu řádného výkonu spravedlnosti.
- 45 Taková koncentrace příslušnosti, jako je dotčena ve věcech v původních řízeních, totiž přispívá k rozvoji zvláštní odbornosti, která může zlepšit účinnost vymáhání pohledávek výživného a současně zaručovat řádný výkon spravedlnosti a sloužit zájmům stran sporu.
- 46 Nelze však vyloučit, že by taková koncentrace příslušnosti mohla účinnost vymáhání pohledávek výživného v přeshraničních sporech omezit, což vyžaduje konkrétní přezkum stávající situace v dotyčném členském soudě předkládajícími soudy.
- 47 Ze všech těchto úvah plyne, že čl. 3 písm. b) nařízení č. 4/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je dotčena ve věcech v původních řízeních, která zavádí koncentraci soudní příslušnosti v oblasti přeshraničních vyživovacích povinností u prvostupňového soudu příslušného podle sídla odvolacího soudu, ledaže by uvedené pravidlo přispívalo k dosažení cíle řádného výkonu spravedlnosti a chránilo zájmy oprávněných z výživného, při současné podpoře účinného vymáhání dotčených pohledávek, což však přísluší ověřit předkládajícím soudům.

K nákladům řízení

- 48 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původních řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporům probíhajícím před předkládajícími soudy, jsou k rozhodnutí o nákladech řízení příslušné uvedené soudy. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 3 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností musí být vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je dotčena ve věcech v původních řízeních, která zavádí koncentraci soudní příslušnosti v oblasti přeshraničních vyživovacích povinností u prvostupňového soudu příslušného podle sídla odvolacího soudu, ledaže by uvedené pravidlo přispívalo k dosažení cíle řádného výkonu spravedlnosti a chránilo zájmy oprávněných z výživného, při současné podpoře účinného vymáhání dotčených pohledávek, což však přísluší ověřit předkládajícími soudům.

Podpisy.